19 KASIM 1975
SAYI : 34
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
Adres : P.K. 68 ZONGULDAK
Fiyatı : 100 krş.

İŞÇİ DAVASI

2 Sayafda
LÜBNAN
3. Sayfada
ÇELİŞKİ ÜZERİNE

DÜNYADA BARIŞ – ÜLKEDE SOSYALİZM

İŞÇİ HAKLARINA SALDIRI VAR!..

Halit Narin

SERMAYE SINIFININ İSTEKLERİ

- İŞÇİ ÜCRETLERİ DONDURULSUN.
- SERMAYE SINIFI TEŞVİK EDİLSİN.
- DEVLET, İŞÇİ SENDİKALARINA BASKI YAPSIN.
- İŞÇİLERİN SÖZLEŞME VE GREV HAKLARI KISITLANSIN.
- İŞÇİ SENDİKALARI SİYASET YAPMASIN.

Geçen hafta sermaye sınıfının sözcüleri hep bir ağızdan siyasi saldırıya geçtiler. Sermaye sahipleri adına HALİT NARİN (Türkiye İşverenler Sendikası Genel Başkanı), RAFET İBRAHİMOĞLU (İşverenler Sendikası Genel Sekreteri), SAKIP SABANCI (Türkiye Sanayi Odaları Divan Başkanı) birer demeç verdiler.

Sermayenin sözcülerinin istekleri şöylece açıklanabilir :

SERMAYENİN TEŞVİKİ

Sermaye sınıfı diyor ki : **«Türkiye'de işsizlik, pahalılık, yoksulluk vardır. Türkiye'nin kalkınması gerekir. Kalkınma yatırımların artmasıyla olur. Yatırımların artması için özel sektöre kolaylık gösterilmelidir.»**

Bu şekilde konuşmakla sermaye sınıfı «hem suçlu - hem güçlü» duruma düşüyor. Evet, Türkiye'de yokluk, yoksulluk vardır. Ama bunların asıl nedeni yatırımların durması değil, Türkiye'deki kapitalist üretim sistemidir. Türkiye'nin kalkınması için illeki özel sektöre imtiyazlar tanınması şart değildir. Çünkü bu gibi imtiyazlar işçilerin ve çalışanların yüklerini hafifletmez, tersine ağırlaştırır. Her çeşit teşvik eninde sonunda işçilerin ve çalışanların sırtından çıkar.

Kapitalist sistemde sermayenin büyümesi için teşvike ve krediye şiddetle ihtiyacı vardır. Sermaye sınıfı, bu nedenle, «vergiler işçiler ve çalışanlardan alınsın, bizden alınmasın» diyor. Bu nedenle, «işçilerin ve çalışanların getireceği mallardan gümrük alınsın, bizimkilerden alınmasın» diyorlar. Bu nedenle, «işçiler ve çalışanlar boğazlarından kesip bankalara para yatırsınlar. Bankalar da onlara düşük faiz verip paraları bizim emrimize ayırsın» diyorlar.

Sermaye sınıfının teşvikten anladığı budur. Buna rağmen bazıları meseleyi saptırmaya uğraşıyor. Son zamanlarda bir «hayali mobilya» hikayesi tutturulmuş gidiyor. Kimse meselenin özüne girip «Teşvik tedbirleri kaldırılsın» demiyor. Sadece teşviklerin falan veya filan kişiye «usulsüz» olarak verilmesine karşı çıkılıyor. Sanki mobilyalar gerçekten ihraç edilmiş olsa hak yerini bulacakmış gibi gösterilmek isteniyor.

İŞÇİ ÜCRETLERİ

Sermaye sınıfı diyor ki : **«1975 yılının ilk 8 ayında fiyatlarda artış olmamıştır. Öyleyse ücretlerin artmasına gerek yoktur.»**

Sermayenin sözcülerinin bu konudaki görüşleri iki bakımdan saçmadır. Önce, bu yılın ilk 8 ayında fiyat artışları durmamıştır. Yalnız fiyatların artış hızı geçen yıla göre düşmüştür. Üstelik fiyatlar daha çok yılın son aylarında yükselmektedir. Nitekim 9. aydan sonra fiyatlar hızla yükselmeye başlamıştır.

Kaldı ki, fiyat artışları dursa da netice değişmez. Fiyatların yükselmemesi işçilerin daha fazla ücret istememesi için mazeret olamaz. Çünkü toplu sözleşmelerin asıl amacı işçilerin **tek tek** alamadığı haklarını **topluca** almaya çalışmasıdır. İşçiler sermayeden emeklerinin gerçek karşılığını isterler. İşçiler haklarının bilincine vardıkları nispette haklarını sermayeden kopartırlar. İşçilerin hak istemek için bahaneler göstermesine ihtiyacı yoktur.

SENDİKALAR ARASI MÜCADELE

Sermaye sınıfı diyor ki : **«Sendikalar arası rekabet kalksın. Bütün toplu sözleşmeler işkolu seviyesinde yapılsın. Sendika aidatlarını işverenler kesmesin.»**

Görünüşte olumlu olan bu isteklere karşı çok dikkatli olunmalıdır. Bu istekler aslında işçi sınıfının uzun vadeli çıkarlarına uygundur. Tabii ki, sermaye sınıfının amacı işçilerin ve sendikaların güçlenmesi değildir. Sermaye sahipleri, sendikaları daha kolay avuçlarında tutmak için sendika sayısının azalmasını istemektedir. Ve işçi sendikalarını iktisadi bakımdan zayıflatmak ve geriletmek için sendika aidatlarını kesmemek istemektedirler.

Aslında, sendikaların bolluğunun da, dağınıklığının da hazırlayıcısı dün de, bugün de sermaye sınıfıdır. Dün sendikalar kanununu bu şekilde düzenleyenler kendileridir. Bu gün referandum hakkına yani işçilerin sendikalarını oylarıyla seçmelerine karşı çıkanlar yine onlardır.

Bu durumda işçi sendikaları sermaye sınıfının sahte isteklerine kapılmamak için dikkatli olmalıdır. İşçileri sendika değiştirmeye ve kurmaya iten nedenler yokedilmeli, sendikalar içinde demokrasi tam anlamıyla uygulanmalıdır. Sermaye sınıfına daha güçlü karşı koymak için bütün işçilerin sendikalarda toplanması meselesini işçi sınıfı bizzat kendisi çözmelidir.

SENDİKALAR VE DEVLET

Sermaye sınıfı diyor ki : **«Devlet sendikalar üzerinde ağır baskı kursun. İşçi olaylarına müsamaha edilmesin. İşçi eylemlerinden işçi sendikacıları sorumlu tutulsun.»**

Sermaye sınıfı devletin sosyal hayata daha fazla karışmasını istiyor. İşçilerin haklarını almak için giriştiği eylemlere karşı şiddet kullanılmasını istiyorlar. İşçi sendikalarının tamamen sermaye sınıfının kuklası olması için devletin yeni tedbirler almasını istiyorlar.

Sermaye sınıfının bu istekleri şaşırtıcı değildir. Sermaye sınıfı, daha fazla kâr etmek için işçi sendikalarının gücünü kırmak zorundadır. Bu yolda devletten yardım istemeleri de doğaldır. Sınıflı toplumlarda siyasal iktidarda kimler varsa devlet onların çıkarlarını korur. Kapitalist toplumlarda siyasal iktidar sermaye sahiplerinin elindedir ve devlet de onların çıkarlarını korur.

SENDİKALAR VE SİYASET

Sermaye sınıfı diyor ki : **«Sendikalar siyasete karışmasın.»**

Sermaye sahiplerinin asıl rahatsızlığı bu noktadadır. Sermaye sınıfı istiyor ki, işçiler sadece ekonomik mücadele versinler. İşçiler dönemden döneme beş on kuruş fazla almak için debelenip dursunlar. İşçiler sermaye sınıfının verdikleri ile idare etsinler, fazlasını istemesinler. İşçiler kendi meseleleri üzerinde kafa yormasınlar. Ele ele, baş başa vermesinler. İşçiler başlarına gelen olayların nedenlerini araştırmasınlar.

Sermaye sahiplerine göre yalnız kendileri siyaset yapmaya haklıdır. Partileri sadece onlar kurmalıdır. Sadece onların sendikaları ve dernekleri siyasete karışmalıdır. Hükümetlerden isteklerde bulunmaya sadece onların hakkı vardır.

Sermaye sınıfının siyaset yapması kendi çıkarları gereğidir. Her sosyal sınıf kendi çıkarlarını korumak için siyaset yapmak zorundadır. İşçi sınıfı da daha iyi şartlarda çalışmak ve yaşamak için siyaset yapmak zorundadır. Bu amaçla sendika ve parti gibi araçları kullanmak zorundadır. İşçi sınıfı siyaset yapmak için sermaye sınıfından izin almak durumunda da değildir. Çünkü işçi sınıfının siyaseti sermaye sınıfının çıkarlarına karşıdır.

İŞÇİLER... Sendikalarınıza sahip çıkın... Sendikalar sermaye sınıfına karşı mücadelenin önemli bir parçasıdır... Sendikalarınızı sermaye sınıfının saldırısına karşı koruyun...

İŞÇİLER... Sendikalarınıza sahip çıkın... Sendikalarınızın yönetimine ve denetime el koyun... Sermaye yanlısı sendikacıları aranızdan uzaklaştırın... Haklarınızı kendiniz koruyun...

Yüksek fırın AYŞE patlayacak..

Ereğli Demir Çelik'teki «AYŞE» yüksek fırını bugünlerde yine önem kazanıyor. «AYŞE», başından beri işçilere karşı bir silah olarak kullanılmıştır. 1969 grevinde işveren sıkışınca, «yüksek fırın söndü, mahvoldu» diye yaygara koparmıştır. 12 Mart döneminde ise, işçi bölgelerinde sıkıyönetim ilanı için kullanılmıştır.

«AYŞE» gibi fırınların içi özel tuğla ile örülür. Bu tuğlaların yaklaşık bir ömrü vardır. Belirli miktarda demir cevheri işlenince ömrü sona eren tuğlaların yenilenmesi gerekir. Tuğla örgüsü zamanında yenilenmezse yüksek fırın gövdesi en zayıf yerinden patlar. Geçen sefer yüksek fırın bu yüzden patlamıştır. Tuğlalar işveren tarafından zamanı geçtiği halde yenilenmemiştir. Ve 18 Nisan 1971 akşamı tuğla örgüsünün inceldiği yerden kızgın cevher eriyiği dışarı akmış ve fırın patlamıştır.

Patlama sırasında bir işçi öldü. Patlama gecesi fabrika içindeki malzeme ambarında yangın çıktı ve söndürüldü.

PATLAMA NASIL KULLANILDI?

Patlama haberini radyolar ertesi sabah saat 6 da vermeye başladı. Ancak TRT'nin haberi sanki olayda bir sabotaj varmış gibiydi. (TRT'ye bu haberi aynı zamanda CHP yanlısı bir gazetenin yöneticisi olan TRT Ereğli muhabiri Turan Kayalı vermişti)

Ertesi gün akşama doğru fabrika genel müdürü geniş bir açıklama yaptı. Yüksek fırındaki patlamanın «teknik arıza» yüzünden olduğunu ve ambar yangınının da «elektrik kontağı» yüzünden çıktığını açıkladı. Ayrıca Ereğli savcılığı da bir soruşturma yaparak aynı sonuca vardı. Ancak bütün bunlar «sabotaj» suçlamasının bitmesine yetmedi. Patlama olayından 35 gün sonra, 23 Mayıs 1971 sabahında Ereğli zırhlı askeri birlikler tarafından kuşatıldı. Fabrika içinden ve dışından 30 kişi toplandı. Çoğunluğu işçi olan bu kafile özel bir harp gemisi ile İstanbul'a götürülerek Harbiye Merkez Komutanlığına bırakıldı. Yapılan soruşturmalardan bir şey çıkmadı ve tutuklular parça parça serbest bırakıldı. Ne 26 aylık sıkıyönetim döneminde, ne de sonrasında sabotaj yapmakla suçlanan kişiler hakkında kamu davası açılmadı.

BUGÜNKÜ TEHLİKE

Yüksek fırın içindeki tuğlalar yine eskimiş ve yenilenme zamanı çoktan geçmiştir. Fırının 7 aydır fazladan çalıştığı hesaplanmıştır. Üstelik geçen patlamadan sonra tuğla örgüsü 25 santim daha inceltilmiştir. İşveren hiç bir şeye aldırmadan işine devam etmekte hatta üretimi zorlamaktadır. İşveren «AYŞE» yi durdurmak için yapılmakta olan ikinci fırının çalışmasını beklemektedir.

Bugün yüksek fırın yine patlama tehlikesiyle karşı karşıyadır. Patlama olursa olan yine işçilere olacaktır. Bazı işçiler ölür veya yaralanabilir. Bu bahaneyle yine bir takım bilinçli işçiler fabrikadan uzaklaştırılabilir.

Bu bakımdan Ereğli Demir Çelik işçileri, özellikle yüksek fırın işçileri çok dikkatli olmalıdır :

İşçi sendikası işverene ciddi bir ihtarda bulunmalıdır.

Ayrıca sendika mahkemeye başvurup yüksek fırının durumunu tespit ettirmelidir. Sendika gerekeni yapmazsa işçiler bizzat mahkemeye başvurmalıdır.

İşçiler tedbir alınıncaya kadar canlarını tehlikeye atmamalı ve işbaşı yapmamalıdır.

LÜBNAN PARÇALANIYOR

Lübnan'ın Ortadoğu'daki yeri

Lübnan Doğu Akdeniz'de önemli bir ticaret merkezidir. Nüfusu 3 milyondur. Alanı 10 bin kilometrekaredir. Zonguldak ilinden biraz daha büyük. Başkent Beyrut, ülke nüfusunun yarısını barındırır. 1.5 milyon nüfusludur.

Lübnan'da iki önemli petrol boru hattı vardır. Biri Sayda bölgesinde, Dahran boru hattıdır. Diğeri Trablusşam'da, Kerkük boru hattıdır.

Bu boru hatları ile Suudi Arabistan ve Irak petrolleri, Avrupa ülkelerine satılır. Ayrıca petrol boru hatlarının denize açılan ağızlarında iki de rafineri (petrol işleme tesisi) vardır.

Lübnan, gerek coğrafi, gerekse tarihi geçmişi ile yakın doğunun bir ticaret merkezi idi. Lübnan'ın doğu kesiminde yetişen sedir ağaçları eski çağlarda bu bölgede oturan insanlara denizcilikte kolaylık sağlardı. Bu ağaçlardan mükemmel gemiler yapılırdı. Lübnan'ın bulunduğu bölge, şimdi Suriye, Irak, İran'ın bulunduğu bölgelerin Akdenize açılan kapısıydı. Bu nedenler, Lübnan bölgesinin yakın doğunun Avrupa ve Amerika ile bağlantısını kuran bir ülke olmasını sağlıyordu.

Önemli bir ticaret merkezinde çeşitli insanlar bulunur. Lübnan'da çeşitli kavimler yerleşti. Lübnan Bölgesi, burada yerleşen insanların kendi asıl kavimlerine göre çeşitli işgallere uğradı. Birinci dünya savaşı başlamadan önce bu bölge Osmanlı İmparatorluğu'na bağlı idi. Lübnan ve -şimdi Suriye'nin başkenti- Şam, Osmanlı valileriyle yönetilirdi. Ancak bölgeye Fransızlar da gelir ve mallarını Lübnan üzerinden ortadoğuya satardı. Bu durum, ticaretin kimlerin elinde bulunacağına dair kavgalara sebep olurdu. Müslüman tüccarlar ve hıristiyan tüccarlar, ta o zamandan bu yana bunun çekişmesini yapmaktadır.

Osmanlı Padişahı, Lübnan'ın iki valilikle yönetilmesine karar verdi. Bir hıristiyan, bir de müslüman. Bu arada çıkan savaşlar ve Osmanlı İmparatorluğu'nun paçralanması sonucu bölgeye önce İngilizler, sonra da Fransızlar yerleşti.

Ancak, Lübnan'lı müslüman ve hıristiyan tüccar ve büyük toprak sahipleri Fransızlara karşı ayaklanmalar tertipliyorlardı. 1920'lerden sonra Fransa kendi iç sorunlarıyla uğraştığından Lübnan'da yönetimi gevşetti. 1926 yılında Lübnan bağımsızlığını ilân etti. Bir Anayasa hazırlandı. Ancak bu Anayasa 1943 yılına kadar uygulanmadı. Fransa Lübnan'ın bağımsızlığını 1943'te kabul etti. Fakat, ikinci dünya savaşı sırasında Fransa'nın yenilmesi İngilizlerin bölgeyi işgaline zemin hazırladı. Nihayet 1945 yılında Fransa ve İngiltere'nin karşılıklı anlaşma imzalaması üzerine yabancı ordular Lübnan'ı boşalttılar. Fakat Fransa Lübnan'la ticari ilişkilerini kesmedi. «Yardım» adı altında bu defa ticaret yoluyla ülkeye girdi.

Aynı şekilde savaş sonrası, Amerika'da bölgeye yerleşti. Amerikan tekelleri Lübnan'ı, ortadoğu pazarı için ticaret merkezi olarak kullanmaya başladı. Böylece Lübnan uluslararası tekellerin yerleştiği bir bölge oldu. Bu durum günümüze kadar sürdü. Ancak şu günlerde başta Amerikan tekelleri olmak üzere birçok uluslararası şirket Lübnan'ı terketmeye başladı.

Lübnan'da kim - kiminle savaşıyor

LÜBNAN'DA NÜFUSUN YAPISI		
DİNİ	MEZHEBİ	SAYISI
Müslüman	Suni	700 bin
Müslüman	Şii	800 bin
Hıristiyan	Maruni	640 bin

Lübnan'da iç çatışmalar ağır silahlarla sürüyor. Son bir yıl içinde bu çatışmalarda ölenlerin sayısı 5 bin 873'ü buldu. Yaralı sayısı ise 18 bine ulaştı. Lübnan'da birbiriyle çatışan çok sayıda gerilla örgütü var. Bunlardan 15 tanesi resmen biliniyor. Gerillaların sayısı ise 150 bin. Gerillaların elinde çeşitli çapta 300 bin silah var.

Lübnan'daki çatışan gerillaların «sol»cuları müslüman çoğunluğa dayanıyor. «Sağcı» gerillalar ise hıristiyan azınlığın örgütleri. Bunun yanı sıra «Müslüman Kardeşler» örgütü gibi sağcı müslüman gerilla örgütleri de var. Bu gerilla örgütlerinin çoğu siyasal partilere bağlı. Hıristiyan örgütler çoğunlukla faşist eğilimli Falanjist Partisine bağlı. Müslüman gerilla örgütleri ise Lübnan Komünist Partisine ve Halkçı Sosyalist Partiye bağlı. Sağcı ve hıristiyan gerillalara İsrail vasıtasıyle Amerika Birleşik Devletleri Silah yardımı yapıyor. Devletin başındaki hıristiyan bakanlar ve generaller de bu örgütlere gelen silahların yerlerine ulaşmasına yardımcı oluyor.

Bu, partilere bağlı gerillaların dışında derebeylerin de sivil «milis» (halk) kuvvetleri var. Hatta devletin başında bulunanlar bile özel silahlı müfreze besliyor. Örneğin, Cumhurbaşkanı Süleyman Franjiye'nin Zihorta bölgesindeki çiftliğinde özel silahlı birlikleri var. Başbakan Raşid Kerami'nin de Trablusşam'daki çiftliğinde silahlı birlik bulunuyor. Bu arada eski Cumhurbaşkanı ve şimdi İçişleri Bakanı Kâmil Şamun'un da birkaç yüz kişilik bir özel savunma örgütü var. Bu yöneticiler ve derebeyleri ellerindeki silahlı güçleri devlet yönetimindeki etkilerini artırmak için kullanıyorlar. Ve halen çatışmaların büyük bölümü bu kuvvetler arasında yapılıyor. Müslüman ve hıristiyan sermayedarlar mensubu bulundukları din ve mezheplere ait insanları kendi çıkar çatışmalarına alet etmeye çalışıyorlar. Müslüman sermayedarlar ve yöneticiler nüfusun yapısının eskiye oranla değişmesini kendileri için kullanmak istiyorlar.

Lübnan'daki çoğunluğu teşkil eden müslümanların yoksul durumda olmasını kendileri için halk desteği sağlamakta kullanıyorlar. Gerçekten bugün Lübnan'da büyük toprak sahiplerinin, işadamlarının, serbest meslek sahiplerinin, çoğu hıristiyandır. Hıristiyanların içinde okuma-yazma bilmeyenlerin oranı, müslümanlardakine oranla 2-3 kat daha azdır. Özellikle güneyde yaşayan şii müslümanların durumları çok kötüdür. İşçilerin ve topraksız köylülerin çoğu müslümandır. Aynı şekilde Beyrut'taki işsizlerin içinde müslümanlar çoğunluktadır.

Lübnan'da Ekonomik ve Sosyal durum

Falanjist Parti lideri
GEMAYEL

Sosyalist Halkçı Parti lideri
KEMAL CANPOLAT

Lübnan, Arap ülkeleri içinde toprakları en verimli olanıdır. Sulu ziraatin yapıldığı bölgelerde portakal, mandalin ve muz yetiştirilir. İpek böcekçiliği de önemlidir. Lübnan sanayi bakımından gelişmiş bir durumda değildir.

Önemli bir ticaret merkezi olması, Lübnan'da sanayinin gerilemesine karşılık güçlü bir tüccarlar kesiminin oluşmasına yol açmıştır. Yabancı ortaklarıyla birlikte banka işleten bu tüccarlar (ticaret burjuvazisi) oldukça iyi para kazanırlar. Ticaretin gelişmiş olması, Lübnan'da turizmin de gelişmesine yol açmıştır. Nüfusun yüzde beşini meydana getiren ve çoğu hıristiyan olan ticaret burjuvaları ulusal gelirin yüzde 55'ini alır.

Sanayinin gelişmemiş olması işsizliğin artmasına ve işçi ücretlerinin çok düşük tutulmasına etkili olmuştur. Nitekim işçilerin yüzde 72'si 425 Lübnan Lirası almaktadır. Bu para, 6 çocuklu bir işçi ailesinin geçinebilmesi için gerekli paranın yarısıdır. Halen birçok işçi asgari ücret olan 325 liradan az para almaktadır. Bir yandan kapitalist ülkelerde başlayan buhran, bir yandan uluslararası şirketlerin Lübnan'ı terketmeye başlamaları ve bir yandan da sanayideki gerilik ülkede işsizliğin hızla artmasına yol açmıştır. Nitekim yalnız 1975 yılında işsiz kalanların sayısı 32 bindir. Yıl sonuna kadar toplam işsiz sayısının 100 bini bulacağı söylenmektedir.

Lübnan'da köylülerin durumu da işçilerden farksızdır. Topraklar derebey denen toprak sahiplerinin elindedir. Bu toprak ağalarının çoğu Başkent Beyrutta oturmakta ve topraklarını yoksul köylülere kiralamaktadır. Ürünün de yarısından çoğuna el koymaktadır. Devlet ise tarımda uğraşanlara yardım etmemektedir. Bu yüzden kiralık toprak işleten köylüler, aracılardan yüksek oranda faizle para almakta, sonra da borçlarını ödeyemediği için iş aramaya Beyrut'a göçmektedir. Halen Beyrut'ta 600 bin insan sefil durumdadır. Ülke nüfusunun üçte biri açlıkla pençeleşmektedir. Buna karşılık en iyi ve en büyük topraklar devleti yöneten hıristiyan ve müslüman ağaların elindedir. Cumhurbaşkanı ve Başbakanın, İçişleri Bakanının büyük toprakları vardır.

Görevi :	Adı :	Dini :	Mezhebi :
Cumhurbaşkanı	Süleyman Faranjiye	Hıristiyan	Maruni
Başbakan	Raşit Kerami	Müslüman	Sünni
Meclis Başkanı	—	Müslüman	Şii
Bakanlar	....	1 Maruni, 1 Katolik, 1 Ortodoks, 1 Şii, 1 Sünni, 1 Dürzi	

DEVLET YÖNETİMİ VE SİYASAL PARTİLER

Lübnan 1926 da yapılan ve 1945 ten sonra resmen uygulanan Anayasaya göre Cumhuriyet idaresiyle yönetilir. Anayasaya göre Cumhurbaşkanı daima Maruni mezhebinden, Başbakan süni mezhebinden, Meclis Başkanı da şii mezhebinden seçilir. 45 üyeden oluşan ve mezheplerin nüfusuna göre her mezhepten seçilen bir Temsilciler Meclisi vardır. Bakanlar da mezheplere göre birer tane dağıtılır. Ordunun ise yüzde 75'i hıristiyandır.

Müslümanların sayısı arttığı için müslüman sermayedarlar yönetimde değişiklik istemektedir. Bununla birlikte, Lübnan Komünist Partisi ve Halkçı Sosyalist Parti mezhepler arasında başlatılan çatışmayı önlemek istemektedir. Halen Lübnan'daki partiler ve partilerin ileri sürdüğü tezler şöyledir :

LÜBNAN KOMÜNİST PARTİSİ : İnşaat ve rafineri işçilerine dayanır. Güneydeki şii müslümanlar arasında etkindir. Ülkede işçi sınıfının iktidarının kurulabilmesinin bugün için mümkün olmadığını belirtmektedir. Lübnan'ın «Demokratik Halk Cumhuriyeti» ile yönetilmesini istemektedir.

HALKÇI SOSYALİST PARTİ : Dürzi mezhebinden müslümanlar arasında etkilidir. Mezhep ayrılığına dayanan devlet yönetiminden vazgeçilmesini refahın müslümanlara da verilmesini sağlayan reformlar önermektedir.

FALANJİST PARTİ : Bu parti Hitler'e özenen hıristiyanlar tarafından kurulmuştur. Her kapitalistin istediği şekilde sanayi ve ticaret yatırımı yapmasını istemezler. Falanjist Parti yönetimindeki devletin siyasete ve ekonomiye hakim olmasını isterler. Çoğunluk üyeleri aydınlar ve küçük-burjuvalar arasındadır. Ülkenin parçalanması pahasına müslümanlara taviz vermeye yanaşmamaktadır.

MİLLİ LİBERAL PARTİ : Bugünkü düzenin savunucusudur. Ancak, ülkenin parçalanmaması için müslümanlara bazı tavizler vermeye yanaşmaktadır. Lideri İçişleri bakanı Kâmil Şamun'dur. Bu partilerin dışında maruni papazlarının öncülüğünde bir çok sağcı örgüt vardır.

PARTİLER

Partinin adı :	Lideri :	Taraflarının çoğunluğu :
Komünist Parti	Ebu Ömer	Müslüman
Halkçı Sosyalist Parti	Kemal Canpolat	Müslüman
Falanjist Parti	Pierre Gemayel	Hıristiyan
Milli Liberal Parti	Kâmil Şamun	Hıristiyan

Yorum

Lübnan'daki çatışmanın içyüzü

Son yıllara kadar Lübnan önemli bir ticaret merkezi idi. Emperyalist ülkeler, özellikle ABD, ortadoğu ülkeleriyle ticaretini Lübnan üzerinden yürütüyordu. Diğer ortadoğu ülkelerine göre Lübnan daha güvenilir bir ülke idi. Ayrıca Lübnan'ın tarihi geçmişi de ticaret merkezi olmaya elverişliydi. Bu yüzden de Lübnan, emperyalist-kapitalist sistem tarafından ortadoğudaki çatışmaların dışında tutuluyordu. Lübnan Arap-İsrail savaşında bu nedenle «taraf» olmaktan kaçınıyordu. Hatta emperyalist sistem, Lübnan'daki iktidar kavgalarına bile karışıyordu. Gerçekten, 1958 de Suriye ve Irak'takilere benzer bir iktidar değişikliği ihtimali belirince Amerika Lübnan'a asker çıkararak derhal müdahale etmişti. Emperyalist ülkeler, Lübnan'ı sadece kendi mallarını pazarlamak için kullanmıyordu. Bunun yanında ortadoğu petrollerinin Akdeniz'e ulaştırılması için en sağlam yer olarak ta Lübnan seçilmişti.

Son yıllarda Lübnan emperyalist ülkeler açısından önemini kaybetmektedir. Ortadoğudaki siyasi denge değişmektedir.

Çağımızda uluslararası ticaretin tekniği ve ulaşım imkânları gelişmiştir. Emperyalist ülkeler, ihraç mallarını ilişki kurdukları ülkelere doğrudan ihraç etmektedir. Ayrıca, Lübnan'ın merkezi Beyrut'un, ortadoğudaki özelliği de kaybolmaktadır. Örnek olarak, ABD Mısır yakınlaşmasından sonra bir İskenderiye şehri Beyrut'un görevini rahatça görebilir duruma gelmiştir. Nitekim, Lübnan'da yerleşmiş bulunan çokuluslu şirketler ve bankalar çoktan Lübnan'ı terketmeye başlamıştır. Bu arada, 1973 de Şili'de Allende hükümetinin devrilmesiyle büyük payı olan İTT adındaki Amerikan şirketi bile Beyrut'u terketmiştir. Bu şirketlerin çekilmesi Lübnan ekonomisinde kendisini açıkca hissettirmiştir. Ticarete dayanan ülke ekonomisi iflasa sürüklenmiştir. Ve son altı aydır işçilere ücretleri ödenememiştir.

En önemlisi, ortadoğuda Arap-İsrail çatışması yumuşamaya başlamıştır. Mısır-İsrail anlaşmasıyle çatışmanın bir yönü kapanmıştır. Bu arada ABD Mısır'ı kendi safına çekmiştir. Artık ABD «Filistin sorununu» çözmek i;in ortadoğuda Filistin Devletinin kurulabileceği bir yer aramaktadır. Bu nedenle ABD için eski önemini yitiren Lübnan'ın bir kısmı Filistin devletinin kurulması için «feda» edilebilecek yer olarak seçilmiştir. ABD yöneticileri tarafından Filistin Devletinin kurulabileceği yer olarak Lübnan'ın güney kısmı ile Suriye'nin Golan Tepesi çevresi düşünülmektedir.

İşte Lübnan'daki iç çatışmalar emperyalist sistemin başı ABD tarafından bu nedenlerle körüklenmektedir. Lübnan'daki ayrı din ve mezheplere mensup insanlar bu nedenlerle birbirlerine karşı kışkırtılmaktadır. Emperyalist sistemin çıkarları uğruna binlerce insan ölmekte, yaralanmakta ve yuvalar yıkılmaktadır.

Emperyalizmin bu oyununa bölgenin sosyalist ve ilerici güçleri karşı çıkmaktadır. Lübnan Komünist Partisi başından beri Lübnan işçilerini ve halkını, hıristiyan ve müslüman sermayedarların kendi aralarındaki iktidar kavgasına alet olmamaya çağırmaktadır. Din ve mezhep gibi ayrılıklara karşı çıkarak ülkenin bütünlüğünü savunmaktadır. Aynı şekilde Lübnan Halkçı Sosyalist Partisi de ülke halkının din ve mezheplere bölünmesine karşı çıkmaktadır. Bu iki parti, gelir dağılımını daha adaletli duruma getirmek için sosyal reformlar önermektedirler.

Filistin Kurtuluş Örgütü ise, Lübnan'ın parçalamarak Filistin Devleti kurulmasına razı değildir. Filistin Kurtuluş Örgütü, Filistinlilerin asıl vatanının İsrail işgalindeki topraklar olduğunu belirtmektedir. Bu nedenle Lübnan'da çatışan tarafları yatıştırmaya çalışmaktadır. Bunun yanında Suriye de Filistin Kurtuluş Örgütüyle aynı görüşü paylaşmaktadır.

Şu anda emperyalist sistem Lübnan'daki amaçlarına adım adım yaklaşmaktadır. Hıristiyan ve müslüman sermayedarların çıkar kavgası yüzünden devam eden iç savaş Lübnan'ı zayıflatmıştır. Lübnan'ın kurtuluşu ise, işçi sınıfının ve halkın din ve mezhep ayrılıklarını bir yana bırakıp hıristiyan ve müslüman sermayedarlara karşı hepbirlikte mücadele verebilmelerine bağlıdır.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI NE YAPMALI

3

İSHAK KAFKASLI

DÜNYADAKİ ÇELİŞKİLER

METOD :

İşçiler, işlerini yaparken alet kullanırlar. Gelişmiş bir alet sayılabilecek makineleri kullanırlar. İşçinin, işini yapabilmesi için aletlerini kullanmasını bilmesi gerekir. Nasıl maddi bir iş yaparken alet kullanmak gerekiyorsa, inceleme ve düşünme için de alet kullanmak gerekir. Toplumsal olayları, tabiatta cereyan eden olayları anlamak için alet kullanmak gerekir. Düşüncenin bu aletine «metod» denir. Nasıl doğru ve sağlam alet kullanmadan bir mal üretilemezse, tıpkı bunun gibi doğru ve sağlam düşünme aleti yani metod kullanmadan da, toplumsal olaylar anlaşılamaz. Yorumlanamaz.

ÇELİŞKİ :

Bizim düşünce metodumuzun en önemli yollarından biri «çelişki» prensibidir. Her maddeyi ve her olayı anlamak için, onun içinde var olan çelişkileri anlamak gerekir. Her durum ancak içindeki zıt kuvvetlerle anlaşılır. Örneğin gece ile gündüz. Gece ile gündüz birbirinin zıddıdır. Ve ancak bu zıtlığı görenler gece ile gündüzü bilebilirler. Doğuştan kör olan bir insan ne geceyi bilir ne gündüzü. Onlar sadece ışıksız bir dünya bilirler. Yine bunun gibi sıcaklık, ancak soğuklukla anlaşılır. Soğuğu bilmeyen sıcağı farkedemez. Hep sıcakta veya soğukta kalan bir insan, sıcaklık ve soğukluk nedir bilemez. Sadece tek bir durum bilir. Sertlik ile yumuşaklık da böyledir.

Üstelik her madde bu zıtlıkları içinde taşır. Bir madde hem sert, hem de kendinden daha sert olan bir maddeye göre biraz yumuşaktır. Isıtılmış su hem sıcak hem de kendinden daha sıcak olan erimiş demire göre biraz soğuktur.

Eşyalar böyle olduğu gibi toplumlar da böyledir. Toplum hayatında da karşıtlar hem bir arada hem de savaş halindedir. Kapitalist üretime dayanan bir toplumda burjuva sınıfı ile işçi sınıfı vardır. Bunlar birbirinden vazgeçemezler. Kapitalist düzenin var olması için bu iki sınıfın olması gerekir. Bazı burjuva sınıfı filozofları işçisiz bir kapitalist düzen kurmayı hayal ederler. Yani patron olsun, işçi olmasın isterler. Tabii, kapitalist düzende bu imkansızdır. Patronun olduğu yerde mutlaka işçi de olacaktır. Fakat aynı zamanda burjuva sınıfı ile işçi sınıfı uyuşmazlık halindedir. Aralarında sınıf mücadelesi vardır. Yani hem bir arada bulunurlar hem de sürekli mücadele ederler. Bu mücadele işçi sınıfının galibiyetiyle bittiği zaman, ortada patron kalmaz. Fakat artık düzen, kapitalist düzen olmaktan çıkar. Patronun olmadığı ama işçi sınıfının olduğu düzen sosyalist toplum düzenidir.

İnsanla tabiat arasında da çelişkiler vardır. Denizde seyir eden bir gemide insanlar aynı zamanda tabiatla mücadele halindedir. Denizin dalgaları ile fırtına ile mücadele halindedir. Topraktan maden çıkaran bir işçi de tabiatla mücadele halindedir. İnsanlar yani işçiler tabiatın bağrından kömürü çıkarmağa çalışır. Bu uğurda tabiatın bir çok zorlukları ve engelleri ile karşılaşır. Tabiat, bağrındaki bu zenginliği kolay kolay insanlara teslim etmez. Direnir. İcabında göçükler olur. Grizu olur. İşçi ile maden arasındaki bu çelişki bir bakıma ölüm-kalım meselesidir.

Toplumda sınıflar arasında çelişki olduğu gibi, aynı sınıfın insanları arasında da çelişkiler vardır. Yine madenden bir örnek alırsak. Bir yanda işin zorunu yapıp daha az para alan işçiler vardır. Onun yanında işin kolayını yapıp daha çok para kazanan başçavuşlar vardır. Bunların ikisi de ücretli işçi durumundadır. Fakat aralarında yine çelişki vardır. Ancak bu çelişki ikinci derecede, farklı bir çelişkidir. Patronla-işçi arasındaki gibi bir çelişki değildir.

DÜNYADAKİ ÇELİŞKİLER :

Bundan evvelki sayılarda meselenin ne olduğunu açıklamağa çalıştık. Sorumuzun kapsamını, enini-boyunu anlamağa çalıştık. Ve «dünyayı anlamak için ona bakmak gerekir. Dünya masa başında anlaşılmaz. Onun için yaşayarak ve mücadele ederek anlaşılır» dedik. En büyük usta «elmanın tadını anlamak için, onu ısırmak gerekir.» demiş. Onun gibi, dünyayı anlamak için, onu ısırmak, onun için de mücadele etmek gerekir. Yattığı yerden hiç kimse hiç bir şey öğrenemez.

«Dünya» deyince bizim aklımıza gelen nedir. Biz «dünya» deyince, dünyadaki karalardan, denizlerden, dağlardan-tepelerden söz etmiyoruz. Dünya deyince aklımıza gelen, üzerinde yaşayan insanlardır. O insanların kurdukları uluslar, ülkeler, sınıflar ve sistemlerdir.

KAPİTALİST SİSTEM İLE SOSYALİST SİSTEM ARASINDAKİ ÇELİŞKİ

İşte bu gözle dünyaya bakınca ne görüyoruz. En geniş açıdan bakınca, önce dünyadaki ülkelerin iki kısma ayrıldığını görüyoruz. Bir yanda Amerika, İngiltere, Batı Almanya, Türkiye ve Mısır gibi ülkeler var. Bunlar kapitalist ülkelerdir. Ve bunların topuna birden «kapitalist blok veya sistem» denir. Burjuva yazarlar bunlara «batı bloku» der.

Diğer yanda ise başta Sovyetler Birliği olmak üzere, Doğu Almanya, Bulgaristan, Çin ve Küba gibi ülkeler var. Bunlar sosyalist ülkelerdir. Ve bunların hepsine birden «sosyalist blok veya sistem» denir. Burjuva yazarları ise «doğu bloku» der.

Demek ki önce dünyada iki sistemin varlığı söz konusu. Birisi, üretim araçlarının az sayıda kişilerin elinde bulunduğu kapitalist ülkelerden meydana gelen kapitalist sistem. Diğeri ise, üretim araçlarının toplumun elinde olduğu sosyalist ülkelerden meydana gelen, sosyalist sistem. Nasıl ki işçi ile patron arasında daimi bir çıkar mücadelesi varsa, aynı şekilde kapitalist sistem ile sosyalist sistem arasında daimi bir mücadele vardır. Sosyalist sistem üretim araçlarının gelişmesine daha elverişlidir. Bunun için çalışan insanlara daha üstün ve insanca hayat düzeyi sağlamaktadır. Böyle olduğu içindir ki iki sistem arasındaki mücadeleyi mutlaka sosyalist sistem kazanacaktır.

Gerçekten de kapitalist sistem gittikçe çökmekte iken, sosyalist sistem gittikçe güçlenmektedir. Yeni yeni ülkelerde sosyalist toplum düzeni kurulmaktadır. Son olarak Vietnam'da olduğu gibi.

Kaldı ki sermaye yanlısı gazeteler bile her gün başta Amerika olmak üzere kapitalist ülkelerde her gün fiyatların ve işsizliğin arttığını yazmaktadırlar. Buna

karşılık sosyalist ülkelerde ise tam tersine fiyatların düştüğünü ve işsizliğin görülmediğini yazmaktadırlar. Böylece burjuvaların bizzat kendileri, kendi ağızları ile işçilerin tüm çalışanların hangi sistem içinde daha iyi ve insanca yaşadığını ve yarının güven altında olduğunu söylemektedirler.

İşte bu iki sistem arasındaki mücadele bir çelişkidir. Bu çelişkiye «kapitalist sistem ile sosyalist sistem arasındaki çelişki» denir.

KAPİTALİST DEVLETLERİN KENDİ ARALARINDAKİ ÇELİŞKİ

Sadece kapitalist sisteme baktığımızda ne görüyoruz. Amerika, İngiltere, Fransa, Japonya ve Türkiye aynı sistem içindedir. Hepsi kapitalist sisteme dahildir. Hepsi de sosyalist sisteme karşı ortak mücadele yürütürler. Yürütmek isterler. Fakat buna rağmen kendi aralarında mücadele etmekten de geri kalmazlar. Önce, dünya pazarlarına daha fazla mal satmak için aralarında rekabet ederler, mücadele ederler. Daha bir kaç ay önce Amerika ile Fransa asrımızın en büyük uçak satışı için aralarında kıyasıya mücadele ettiler. Devlet başkanları bile bu satışta yer aldı. Bu arada herkes kendi uçağını satmak için milyonlarca lira rüşvet dağıttı. Hatta Fransa eski genel kurmay başkanının bile Amerikan şirketinden rüşvet aldığı ortaya çıktı. Üstelik bu iş ortaya çıkınca, adam, sözüm ona bir trafik kazasında öldü. Kapitalist ülkeler sadece dünya ülkelerine daha fazla mal satmak için mücadele etmezler. Dünyadaki ham maddeleri yani petrolü, demiri, bakırı ele geçirmek için de mücadele ederler. Mesela düne kadar Kongo'daki elmas madenleri için mücadele ediliyordu. Bugün Fas'taki fosfat için Angola'daki «uranyum» madeni için mücadele ediliyor.

Kapitalist ülkeler arasındaki mücadele bazan okadar kızışır ki, aynı sisteme dahil ülkeler kendi aralarında savaş çıkarırlar. Birinci ve ikinci dünya savaşları bu yüzden çıkmıştır. Kapitalist ülkelerin dünya pazarlarını ve dünya ham madde kaynaklarını yeniden paylaşmak istemesi yüzünden çıkmıştır.

Demek ki kapitalist ülkelerin ve bu ülkelerdeki büyük şirketlerin kendi aralarında bir rekabet vardır. Bir mücadele vardır. Yani bir çelişki vardır. İşte bu çelişkiye «kapitalist ülkelerin kendi aralarındaki çelişki» denir. Daha geniş bir deyimle söylersek: «Ham madde kaynaklarını, başkalarının topraklarını ele geçirmek için mücadele halinde olan muhtelif mali gruplar (büyük şirketler) ve emperyalist-kapitalist devletler arasındaki çelişki» denir.

EMPERYALİST ÜLKELER İLE EZİLEN MİLLETLER ARASINDAKİ ÇELİŞKİ

Dünya'da genel olarak üçüncü bir çelişki daha vardır. Bildiğimiz gibi Amerika, İngiltere, Batı Almanya, Fransa gibi ülkeler gelişmiş kapitalist ülkelerdir. Hatta bunlar dünya pazarlarına mal satmakla yetinmezler. Başka ülkelere sermaye yatırırlar ve oraların işçisini ve köylüsünü de sömürürler. Bunlara emperyalist ülkeler denir. Bunların karşısında ise siyasi bağımsızlığına yeni kavuşmuş ve kavuşmakta olan çok yoksul geri kalmış ülkeler vardır. Afrika ülkelerinin hemen hemen tamamı bu durumdadır. Bu [illegible] ülkeler daha evvel sömürge durumundaydı. Yani Amerika İngiltere, Fransa gibi gelişmiş kapitalist ülkelerin idaresi altında idi. Koskoca Avusturalya'nın bile gerçek bir siyasi bağımsızlığa kavuşamamış olduğunu gazete haberlerinden öğreniyoruz. İngiltere tarafından tayin edilen genel vali, Avusturalya halkının seçmiş olduğu başbakanı görevinden uzaklaştırmıştır.

İşte son olarak bağımsızlığına kavuşan Angola gibi sömürge ülkelerle, gelişmiş emperyalist-kapitalist ülkeler arasındaki mücadeleye yani çelişkiye «emperyalist ülkeler ile ezilen miletler arasındaki çelişki» denir. Daha geniş bir deyimle «Bir avuç hakim medeni ulus ile sömürge halklarının ve tabi ulusların yüzmilyonlarca insanı arasındaki çelişki yani emperyalist-kapitalizm ile ezilen halklar, daha doğrusu ezilen milletler arasındaki çelişki» denir.

Dünya'da daha bir çok mücadele, zıtlık ve çelişki vardır. En başta kapitalist ülkelerin hepsinde işçilerle-patronlar arasında bir sınıf mücadelesi yani çelişki vardır. Buna «emek-sermaye çelişkisi» denir. Emek demek işçi demektir. Sermaye ise patron demektir.

Ancak dünya çapında mesele baktığımızda, yukarıda saydığımız üç çelişki bugün için, en önemli çelişkiler olarak kabul edilmektedir. Daha bir sürü dünya çapında çelişki sayılabilir. Fakat bu üç çelişki diğerlerinden önemlidir. Belirleyici niteliktedir. Bu çelişkilerin doğuşunu ve bugünkü muhtevasını ve anlamını bilmek bizim için çok yararlı olacaktır. Bugünün dünyasını anlamakta çok yararlı olacaktır. Bu çelişkilerin ne yönde geliştiklerini ve değiştiklerini bilmeden dünyayı anlamış olmayız. Ve o zaman ülke için «ne yapmalı» sorusuna sıhhatli ve doğru cevap veremeyiz.

Gelecek sayılarımızda, bu çelişkilerin her birini teker teker incelemeğe çalışacağız.

RECEP KÜREKÇİ

"Ocağa gireceğine öl daha iyi,,

Ereğli Kömürleri İşletmesi (E.K.İ.) Kozlu Bölgesinde 13 Kasım 1975 günü meydana gelen göçük sonucu iki işçi yaralandı. Şükrü Ayan adındaki bir işçi ise öldü.

Şükrü Ayan'ın ölümü ile E.K.İ. Müessesesinde bu yılın başından beri ölen işçi sayısı 61'e yükseldi.

İşçi Şükrü Ayan Zonguldak Kozlu İlçesinin Topbaşı mahallesinde oturuyordu. Kendisi asıl Yenice bucağının köylerindendir. Köyde eski tip bir evleri var imiş. İki de kardeşi. Babasına kendisi bakıyordu.

Oturduğu eve kira ödüyordu. Geçim durumları iyi değildi. Yani tüm maden işçileri gibi. Ücreti ile geçiniyordu.

Şükrü Ayan'ın ölüm haberi üzerine gazetemiz muhabiri evine gitti. Evde kimse yoktu. Şükrü Ayan'ın komşusu da E.K.İ. de çalışıyordu. Gazetemiz muhabiri işçi ile konuştu. Şükrü Ayan'ın ölüm haberini işten geldikten sonra duymuş. Anlattı :

«Akşam işten döndükten sonra eve geldim. Şükrülerde oturalım dedik. Elektrikleri yanmıyordu. Şükrü'ler nerde dedim bizim çocuklara. Duymadın mı baba dediler. Şükrü abi öldü. Hemen aklıma ocak geldi. Buz gibi kesildim yerimde. Şükrü'nün cesedini köye götürmüşler. Şükrü iyi bir arkadaştı. Her akşam birbirimizin evine giderdik. En çok ocaklardan bahsederdik birbirimize. Çünkü ben de ocaklarda çalıştım. Şükrü'nün ölmesine çok çok üzüldüm. Çocuklarımdan biri ölmüş gibi geliyor bana.

— Şükrü Ayan'ın ailesi hakkında bilgin var mı?

— Şükrü demin de dediğim gibi iyi bir insandı. Çocukları da karısı da öyle. Kazmacıydı kendisi bundan önce. Yeni başçavuş oldu. Diplomasını daha yeni aldı. Kazmacı olduğu için iyi bir başçavuş olurdu.

Şükrü'nün iki çocuğu var. İkisi de küçük çocuk. Büyüğü ilkokul bire gidiyor. Şükrü 29 yaşındaydı.

— Bu göçük hakkında bir bilgin var mı?

— Olayı arkadaşlardan duyduk. Altıncı kartiye'de olmuş. Yüzde 75 - 80 meyil ayak. Orada sarma göçmüş. Sonra üst taraftan alamazsınız, alt taraftan alın demiş. Beni alt taraftan çıkarın demiş. Orada işte artık ölmüş. Yani sağlam alamamışlar.

— Göçükler genellikle neden olur?

— Göçük, sarmanın çökmesi, taş ve kömürün düşmesidir. En fazla tahkimatın iyi yapılmayışından olur. Tahkimat iyi yapılmadığı zaman sarma çöker. Orada çalışan işçiler ölür.

— Kömür işçiliği hakkında diyeceğin birşey var mı?

— Valla kardaşım, insan kömür işçisi olacağına gidip ölsün daha iyi. Bir adam düşmanına beddua etmek istiyorsa, onun kömür işçiliğine gitmesini istesin.

MATBAA İŞÇİLERİ GREVDE

Sorular — Cevaplar

İstanbul Üniversitesine bağlı Edebiyat Fakültesi Matbaasında çalışan 24 işçi 85 gündür grevdedir ve grev devam etmektedir. Gazetemiz muhabiri grev yerine giderek grevdeki işçilerle görüşmüş ve bir işçi ile röportaj yapmıştır. Muhabirimizin sorduğu sorulara bu işçinin verdiği cevaplar şöyledir :

SORU : İşveren kimdir? Grev ne zaman başladı, grevin sebepleri nelerdir?

CEVAP : İşveren vekili Edebiyat Fakültesi Dekanıdır. Maliye Bakanlığına bağlıdır. Grev 25 Ağustos'ta başlamıştır. Biz ücret zammı olarak 55 - 60 lira istemiştik. İşveren 14 lira verdi. Uzlaştırma Kurulu ise 35 - 40 lira verdi. Bu defa işveren 20 liraya çıktı. Biz bu miktarı kabul etmedik. Ayrıca yakacak parası olarak 1500 lira, eğitim yardımı 500 - 1000 lira, yemek parası 10 lira ve günde bir kase yoğurt istemiştik.

SORU : İşverenin bu güne kadar size karşı tutumu ne oldu?

CEVAP : İşveren bizim toplu sözleşmedeki tekliflerimizi daha görüşmeler başlamadan reddetti. Onun bu tavrı tamamen işçi düşmanı olduğunun bir delilidir. Bazı arkadaşlarımızı makamına çağırarak birtakım tehditlerde bulunarak grev kırıcılığına girişti. O sanıyordu ki işçiler karşısında elpençe divan duracaklar. Ama durum böyle olmadı. Kendi sınıf bilincine erişmiş işçiler, örnek bir dayanışma ile greve devam ettiler. Ve sonuna kadar edecekler.

SORU : Sendika hakkında, grevle ilgili tutumu hakkında ne dersiniz?

CEVAP : Sendikamız Basın - İş DİSK'e bağlıdır. Ve DİSK'e bağlı sendikalar arasında en tutarlı olanıdır. Sendikamız, grevden önceki ücretlerimizin yüzde 70 ini ödüyor. Eğitim çalışmaları yeterli değil. Sendika yöneticilerinin eğitim çalışmalarındaki anlayışı, işçileri toplayıp nutuk çekmek değil. Daha öğretici, daha somut eğitim yollarına (filmlerle) başvurmaktadır. Grev yerindeki arkadaşlarımızın bir kısmı haftada iki defa sendikaya giderek eğitimcisinin yönetiminde toplanmaktadır.

SORU : Diğer işyerlerinden işçiler geliyor mu, sendikalardan destek alıyor musunuz?

CEVAP : Diğer sendikalardan ve diğer işyerlerinde çalışan işçilerden moral olarak destek görmekteyiz. Ekonomik olarak henüz ihtiyacımız yok. Ancak bizim için para toplandığını biliyoruz.

SORU : İspanya ve Portekiz'deki olaylar hakkında ne düşünüyorsunuz?

CEVAP : Gazetelerden okumuştum. Gazetenizde de okudum. Çok açık bir şekilde anlatılmış. İspanya işçi sınıfı, iç savaş sırasında bütün emperyalist devletlerin karşısında yenilmiştir. Bu geçicidir. Sonuçta zafer işçi sınıfının olacaktır.

Afrikadaki sömürgelerin bağımsızlık savaşları, Portekiz'in kendi iç dinamiği ve dış dinamiklerin etkisiyle Komünist Partisi özellikle ağırlık kazanmıştır. İşçi sınıfının iktidara gelmesi için sosyalist sistemin yardımı var. Ama emperyalist güçlerde boş durmuyor.

SORU : Kurulan Sosyalist Partiler hakkındaki görüşleriniz?

CEVAP : Beş tane sosyalist parti olduğunu iddia eden örgüt var. Vatan Partisi sosyalist parti olarak kabul edilemez. Aybar burjuva sosyalirtidir. Partinin tabanı yoktur. Türkiye Emekçi Parti (TEP) Osmanlı devrinden kalma dernek. İşçi sınıfından temel alan görüş değil. Türkiye İşçi Partisi'nin (TİP) CHP'den farkı yok. Reformist. Greve bir broşür getirdiler. Çok öztürkçe. Bana ters geliyor. Türk Dil Kurumu gibi. 1971 öncesi çalışmaları iyi. O zamanlardan tabanı kalmış olabilir. Tabanı olmakla sosyalist saymayız. TİP 12 Mart'ta hemen dağıldı. Gerçek sosyalist parti faşizm de bile varlığını sürdürebilmeli. Böyle bir parti Türkiye'de yok.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi (TSİP), diğer partilerden biraz fazla ilerici. Programını, tüzüğünü okuduk. İçinde oldukça iyi eğilimler var. Kitle içindeki çalışma ve parti anlayışı olarak. Durumu iyi bir olgu.

SORU : Gazete ve kitap okuyor musun?

CEVAP : Gazete olarak Cumhuriyet ve Yeni Ortam okuyorum. Kitap sürekli okurum. Bilimsel kitap okurum. Roman okumam. Zaman kaybı.

SORU : Grizu patlaması ve 13 işçinin ölümü?

CEVAP : İş kazası değil. Daha fazla kâr için işyerlerinde gerekli tedbirler alınmamıştır. Cinayettir.

Olağanüstü kongre yapıldı

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası (Z.M.İ.S.) Olağanüstü Kongresi 16 Kasım 1975 tarihinde yapıldı. Federasyon Başkanı Kemal Özer'in divan başkanlığı yaptığı kongrede nitelik olarak birbirinden pek fazla bir farkı olmayan iki gurup çekişti. Bu iki gurup, Mehmet Tezer gurubu ile bu guruba karşı muhalefeti yürüten Ramazan Aydemir gurubu idi.

Muhalefetin lideri ve bazı sözcüleri işçilerin bazı meselelerini dile getirmeye çalıştılar. İşçilerden rastgele para kesilmemesini istediler. İş kazaları hakkında tedbirler alınması için çalışılmasını istediler. Ancak diğer delegelerin konuşmaları kişisel suçlamalardan öteye gitmedi. Kongre daha çok kısır bir hava içinde cereyan etti. Muhalif gurup tutarlı bir tavır takınamadı. Bütünlüğünü koruyamadı.

Kongrede sosyalist nitelikte bir gurubun bulunmayışı belli oluyordu. Sosyalist nitelikte delegelerin bulunmaması yüzünden mevcut sendika yönetimini kıyasıya eleştiren olmadı. Oysaki sendika yönetiminin eleştirilecek bir sürü tutum ve davranışları olmuştu bugüne kadar. Netice olarak 12. Olağanüstü Kongre, maden işçileri için bugüne kadar olandan farklı bir sonuç sağlamadı. Ve eski yürütme kurulu tekrar seçildi.

Eski tas eski hamam
Tezer - İpekçi

Maden işçisi hastalık sigortasından nasıl yararlanacak...

Bilindiği gibi, yakın zamana kadar maden işçisinin sağlık hizmetleri Ereğli Kömürleri İşletmesi (EKİ) Sağlık Teşkilâtı tarafından karşılanmakta idi. 15 ekim 1975 tarihinden itibaren bu işi EKİ Sağlık Teşkilatı ve Sosyal Sigortalar Kurumu (SSK) beraberce yapmaktadırlar. Sigorta, EKİ'ye yaptığı masrafların bedelini ödemektedir. Çünkü, Bakanlar Kurulu kararına göre maden havzasındaki işçiler, 15 ekimden itibaren hastalık sigortası kapsamına alınmıştır. Ve bu tarihten itibaren işçilerden yüzde 5 kadar daha fazla sigorta pirimi kesilmektedir. Ancak bu fazlalık nisbetinde işçi ücretlerine zam yapılmıştır.

Sağlık hizmetlerinin sigortaya devri, şimdilik bir geçiş protokolü ile tesbit edilmiştir. İleride bu görevi tamamen sigortanın yerine getirmesi amaçlanmaktadır. Ancak bunun ne zaman gerçekleşeceği henüz kesin olarak belli değildir. Şimdiki durum ise işçiler açısından şunları ortaya çıkarmaktadır.

1 — İşçiler, eskiden olduğu gibi EKİ Sağlık Teşkilâtına ait dispanserlerde ve hastanede muayene olabilecekler ve ilaçlarını buralardaki eczanelerden alacaklardır. Hastaneye yatmaları gerektiğinde EKİ Teşkilat hastanesine yatıp tedavi olabileceklerdir.

2 — Dispanser hekimleri tarafından mütehassıs hekime sevk edilen işçiler, istedikleri taktirde sigortanın mütehassıs hekimine muayene olabileceklerdir. Sigorta hekiminin yazdığı ilâçları EKİ Sağlık Teşkilâtına ait eczanelerden alacaklardır. Hastaneye yatmaları lüzumlu görüldüğünde, Sigorta hastanesine yatabileceklerdir. Yani işçiler için her iki hastanede tedavi olmak imkânı vardır.

3 — EKİ hastanesi tarafından Ankara veya İstanbul'da tedavisine lüzum görülen işçiler, bir rapor tanzim edilerek SSK Zonguldak Şube Müdürlüğüne gönderilecek ve gereken işlem burada yapılacaktır.

4 — EKİ Armutçuk Bölgesinde çalışan işçilerin ilk muayeneleri EKİ dispanserinde yapılacak, mütehassıs muayenesi gerekirse Ereğli Sigorta hastanesine sevkedileceklerdir.

Amasra Bölgesindeki işçiler ise, yine ilk muayenelerini EKİ dispanserinde yaptıracaklar, mütehassıs hekime sevk edilmeleri halinde isterlerse EKİ hastanesine, isterlerse Zonguldak SSK hastanesine veya Karabük SSK hastanesine gidip muayene olabileceklerdir.

5 — Hastalık dolayısıyla istirahatli kalan işçiler, istirahat parasını Amele Birliğinden alacaklardır. Daimi işçiler 120 gün pirim ödedikten sonra, gruplu işçiler ise 4 gurup çalıştıktan sonra istirahat parasını Sosyal Sigortalar Kurumundan almaya hak kazanacaklardır.

6 — Yukarıda açıklanan hususlar bizzat işçinin kendisi içindir. Ailesi ve bakmakla yükümlü olduğu diğer kişiler, sağlık hizmetlerini fiilen sigorta yürütmeye başlayıncaya kadar, eskisi gibi EKİ sağlık tesislerinde tedavi olup ilâçlarını alabileceklerdir. Sigortaya geçtikten sonra ise, işçiler, sadece ana, baba, eş ve çocuklarını muayeme ve tedavi ettirebileceklerdir. Bunlara yazılan ilaçların parasının yüzde yirmisini işçi cebinden ödeyecektir.

BU YENİ UYGULAMANIN İŞÇİLER BAKIMINDAN ÖNEMİ

Bugün maden havzasında sağlık hizmetleri iyi bir şekilde yürütülmemektedir. En başta, EKİ Teşkilât hastanesi ihtiyaç karşılamaktan uzak olduğu gibi hekim yönünden de yetersizdir. Bu bakımdan çok sayıda hekimin çalıştığı, daha çok yatağı olan ve daha modern imkanlara sahip sigorta hastanesinin bir an evvel işçilerin istifadesine sunulması gerekir. Şimdiye kadar maden işçisinin sağlık hizmetlerini işveren EKİ karşılıyordu. Buna karşılık maden işçisi aynı zamanda bir yardım sandığı olan Amele Birliğine yüzde birbuçuk nisbetinde aidat ödüyordu. Sigortaya geçince maden işçisi fazladan pirim ödemek zorunda kalacaktır. Bu işçinin aleyhine bir durumdur. Hernekadar işveren işçi ücretlerine yüzde beş zam yapmışsa da, bu zamla beraber diğer kesintiler de arttığı için, işçiden yapılan kesinti aldığı zamdan fazla olacaktır. Böylece işçilerin net gelirlerinde düşme olmuştur. Esasen sigortaya kesilen her türlü pirimin tamamını işveren ödemeli, işçiden kesinti yapılmamalıdır.

Bir başka konu şudur. Maden işçisi, sigorta kapsamına girince, aile efradının tedavisinde kullanılan ilâçların yüzde yirmisini cebinden karşılamak durumunda kalacaktır. Bu da maden işçisinin aleyhine bir durumdur. Sigorta, işçi ailelerinin tedavisinde ilâç parasının yüzde 20 sini işçilerden kesmemelidir. Ayrıca, işçinin bakmakla yükümlü olduğu herkes sigortanın imkânlarından istifade edebilmelidir.

Sosyal Sigortalar Kurumunun işleyişinde birtakım aksaklıklar vardır. Bu kurum, işçiye gerektiği gibi hizmet getirememektedir. Bütün bunların düzelebilmesi için, işçiler kurumun yönetiminde söz ve karar sahibi olmalıdırlar. Kurumun Genel Kurulunda 15 işçi temsilcisi vardır. Bu işçi temsilcilerinin tamamı, Türk - İş'e bağlı sendikalardan tayin edilmektedir. Bu yanlış bir uygulamadır. Disk'in de bu genel kurulda temsilcisi bulunmalıdır. Ve genel kuruldaki işçi temsilcileri, kurumun, işçilere gerektiği gibi hizmet yapmasını sağlama yönünde faaliyet göstermelidirler.

GAZETENE SAHİP OL

İŞÇİ DAVASI : Haftalık ekonomi ve politika gazetesi : Sahibi : Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür : Faruk Coşkun / Yönetim yeri : Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK / Yazışma adresi : P.K. 68 - Zonguldak / tel : 3886 / İstanbul bürosu : Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu . İSTANBUL / Abone : altı aylık 25 TL., yıllık : 50 TL., / Dizgi - Baskı : BAŞARAN Matbaası, telefon : 26 43 09